

RİBA'LARA NEDEN İHTİYAÇ DUYULDU?

Eğitim süreçlerinin tamamında olduğu gibi, rehberlik hizmetleri de sistemli, planlı ve programlı olarak sunulan hizmetleri kapsar. Rehberlik hizmetlerinin planlanmasında hareket noktası öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarıdır. Öğrencilerin rehberlik ihtiyaçları doğrultusunda rehberlik programları planlanır, uygulanır, değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları doğrultusunda yeniden tasarlanır. Bu durum dinamik bir süreci ifade eder. Bu nedenle rehberlik programlarının hazırlanmasında öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Rehberlik programlarının hazırlanmasında hareket noktasının rehberlik öğretmeni olarak alınması bu hizmetlerin niteliğinin belirlenmesi noktasında önemli sorunlar oluşturmaktadır. Özellikle öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarının alanın uzmanı olarak rehberlik öğretmenin belirlemeye çalışması 1960'lı yılların rehberlik anlayışını yansıtmaktadır. Gelişimsel rehberlik anlayışına uygun olarak hazırlanan rehberlik programlarında hareket noktası rehberlik öğretmenin donanımı değil, öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarıdır. Bu nedenle okul rehberlik programları rehberlik öğretmeninden değil, öğrencilerin gelişimsel rehberlik ihtiyaçlarından hareketle düzenlenir. Ancak bu şekilde ölçülebilir, kanıta dayalı ve standart rehberlik programlarına ulaşılabilir. Ayrıca rehberlik hizmetleri ortak bir anlayış ve işbirliğini gerektirmektedir. Bu süreçte okuldaki rehberlik hizmetleri yalnızca okul rehberlik öğretmeni tarafından sunulan hizmetleri ifade etmez. Bu nedenle öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarının belirlenmesinde öğrenciler ile birlikte veli ve öğretmenlerin de sürece aktif katılımı önem taşımaktadır. Özellikle öğrencilerin kendini değerli hissetmesi ve kendi ihtiyaçlarından hareketle rehberlik programının hazırlanıyor olmasını bilmesi programı daha fazla sahiplenmelerini sağlayabilir. Bütün bu olumlu niteliklerine rağmen rehberlik öğretmenleri rehberlik ihtiyaç analizi formlarının uygulanmasında bazı olumsuz durumlarla karşılaşabilirler. Örneğin öğrencilerin ihtiyaç analizi formlarını doldurmakta isteksiz davranmaları, öğretmen ve velilerin formların gerekliliğine inanmamaları gibi bazı sorunlar yaşanabilir. İşte bu olumsuz durumlar bile okulda bir rehberlik ihtiyacının varlığını (okulda rehberlik anlayışı kazandırma yönünde bir ihtiyacın bulunduğu) ortaya koyabilir. Bu nedenle okullarda rehberlik programlarının hazırlanması sürecinde rehberlik ihtiyaç analizi formları büyük önem taşımaktadır.

RİBA her okul kademesine göre (okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) farklı düzeyde hazırlanmıştır. İlkokul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenci, öğretmen ve veli formları, okul öncesi kademesinde ise öğretmen ve veli formları düzenlenmiştir. Her bir anketin sonunda açık uçlu bir soru (varsa belirtmek istenilen diğer rehberlik ihtiyaçları şeklinde) yer almaktadır. Bu açık uçlu soruya verilen cevaplar da rehberlik programların hazırlanması sürecinde önemli veriler sağlayabilir. Rehberlik programlarının hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde göstereceğiniz gayret ve özverili çalışmalarınızdan dolayı şimdiden hepimize teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda başarı ve kolaylıklar dileriz.